

היסוד הראשון בקיום רצונו ית' בשלימות להאמין ולקיים דברי חכמי וגדולי הדור בלי פקפוק!!!

והדבר הנורא הוא, ששאל המלך עשה הכל לשם שמים, ולפי הבנתו היה עדיף להקריב קרבנות במקום סתם להחרים, והבאת אגג חי, היתה לפי דעתו ביטוי נשגב לנצחון על עמלק, ובכל זאת זה לא היה לרצון לפני ה', כיון שלעולם אין להוסיף על דבר ה' סברות וחשבונות שונים, בבחינת ארץ חיים פן תפלט, נעו מעגלתיה לא תדע (משלי ה, 1), ציווי ה' יש לקיים בדייקנות.

« מדוע טועים ולא מצליחים לעשות רצונו ית' בדקדוק???

ה'מכתב מאליהו' (ח"א עמוד ע"ו, מהגאון הרב דסלר זצ"ל), מוכיח במאמר מאלף תובנה נפלאה מסיפור המגילה, כמה צריכים להתאמץ באמונה חכמים בדייקנות, ורק כך יכול האדם לדעת איך לעשות רצונו ית' באמת, ולהבין מה דרוש ממנו לתקן בכל עת ועונה.

וז"ל: "ואביא סייעתא לדברי מה ששמעתי מאמורי זצ"ל בשם אדמו"ר אור עולם גאון חכמת כחות הנפש הגרש"ז זצ"ל".

"מגלת אסתר היא רשימת מעשים של תשע שנים, משנת שלש למלכות אחשורוש עד שנת י"ב. אנו וגם גדולים ממנו, לא היינו מבחינים בשום אופן שהכל ענין אחד, ורק מרדכי ובצירוף רוח הקודש במדרגה שלו, [כי לא כל רה"ק שוה], ידע כי הכל ענין אחד."

"למשתה של אחשורוש אסר להם מרדכי ללכת, כמפורש במדרש מגלת אסתר (קושטא רע"ט) "ובמלאות הימים האלה, אמר להם אל תלכו כדי שלא יהא לשטן פתחון פה עליכם, ולא הקשיבו לו". (ועי' מגלה יב.). והיו הרבה טוענים נגדו, הרי פיקוח נפש הוא, כי מלך טיפש כאחשורוש יהרוג ח"ו את כל ישראל בראותו שכל העמים באו ליום שמחתו - חג ג' שנים למלכותו, ומישראל לא יבא אף אחד, וע"כ לא שמעו לקולו, והלכו. ומ"מ לא קרה להם אה"כ דבר רע."

"אחר ט' שנים (בשנת י"ב לאחשורוש) כשנתגדל המן, וצוה שהכל ישתחוו לו, ומפורש בחז"ל שלא היה בכאן שום ע"ז, אלא חשש רחוק של מראית עין בעלמא, ומרדכי לא השתחוה, היו הרבה מישראל צועקים שוב עליו שהוא מעמיד בסכנת נפשות את כלל ישראל משום חסידות פרטית יתירה. כמפורש באגדת אסתר (פ' ג' אות ב'): 'א"ל ישראל, תהא יודע שאתה מפילנו בחרב של זה הרשע, אמר להם, א"כ אשתחוה לע"ז, ולא קיבל עליו'."

"ואח"ז קרה ממש ככל אשר פחדו החולקים על מרדכי מקודם, היינו שיצתה גזירת המן להשמיד את כל היהודים."

"אילו היינו שם מה היינו אומרים, מה גרמה לגזירה, האם מה שהקיל מרדכי בענין כלל ישראל או מה שתשע שנים מקודם היו מי שהקילו באיסור חכמים שלא ליהנות מסעודת אחשורוש, בשביל פיקוח נפש של כלל ישראל. בודאי היינו אומרים שנראה בחוש שמעשה מרדכי גרם שכעס המן ונזר את השמדת כל היהודים, ואיך אפשר להכחיש את החוש."

"אבל האמת לא היתה כן, אלא שזה שהיה נראה כחוש, לא היה אלא דמיון מהרהורי השטן, ובאמת העבירה של תשע שנים מקודם היא היא מה שגרמה, (ואפשר שמה שמרדכי מסר נפשו על חשש מראית עין של ע"ז אפילו בחשש רחוק, החמיר לצורך השעה להוציא מלבם את הטעות שהקילו באיסור סתם יינם, שהוא מאבזירייהו דע"ז,

« איך אפשר להקריב קרבנות בזמנינו???

כתוב בפרשתינו והקטרת את כל האיל המזבחה עלה הוא ליהנה ריח ניחוח אשה לה' הוא (שמות כט, יח), ופירש"י: "ריח ניחוח, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני".

בספר 'זכרון מאיר' (הגר"מ רובמן זצ"ל) כתב, שע"פ דברי רש"י י"ל, שבזמנינו, כאשר בעונותינו הרבים אין לנו בית מקדש, אפשר לעשות נחת רוח לפני ה' כמו בהקרבת קרבנות, ע"י קיום מצוה בשלימות, לאפוקי מהאופן שרבים מקיימים מצוות, בלא דקדוק בעשית כל פרטיה ודקדוקיה של המצוה.

ועל זה אמר שלמה אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה (משלי ב, ד), כי כמו כאשר צריכים לפרוע חוב כספי, מבין כל אחד כי אין הבע"ח מסתפק בפרעון סכום 'משוער' של סכום ההלוואה, אלא כל עוד שחסרה אפי' רק מטבע אחת בלבד אינו נחשב שפרע את חובו. כך זה גם בעניני הנפש והרוחניות, כי התורה והמצוות צריכים להיות בשלימות ממש, שלא יחסר שיערה משלימות קיום המצוה, ואז תהיה המצוה לריח ניחוח כמו הקרבנות.

ואין זו עבודה קלה לכוון לרצון ה' בשלימות, והרי אמרו חז"ל (אבות פ"ה), "יהודה בן תימא אומר, הוי קל כנשר, רץ כצבי וגייבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים". ומשמע מדברי המשנה, שכדי שיהודי יוכל לעשות רצונו יתברך בשלימות, דרושות כל המעלות שמונה יהודה בן תימא.

ובעצם זהו הגדלות של בוני המשכן והכלים, שהתורה הק' מעידה עליהם ארבע עשרה פעמים (בפרשת פקודי) 'ויעשו כאשר צוה ה'', כי אכן זהו דבר נפלא שעשו במדויק ובשלימות 'כאשר צוה ה'', לא פחות ולא יותר.

ואין זה דבר של מה בכך. הנה שאול המלך, אדם גדול וצדיק, שחז"ל הק' מעידים עליו (יומא כב:) שהיה כבן שנה לחטא, בכל זאת במלחמת עמלק נכשל בקיום המלא של ציווי ה' שאמר לו לך והפיתה את עמלק והחרמתם את כל אשר לו ולא תחמל עליו והמתה מאיש עד אשה מעלל ועד יונק משור ועד שׂה מגמל ועד חמור (שמואל א' טו, א).

וכמו שמסופר כל זה בספר שמואל, ששאל המלך בעצמו חשב שהוא כן קיים את רצון השי"ת, וכמ"ש ויבא שמואל אל שאול ויאמר לו שאול, ברוך אתה לה', הקימתי את דבר ה' (שם, יג), וכן כתוב עוד שם בהמשך ויאמר שאול אל שמואל אשר שמעתי בקול ה' ואלך בדרך אשר שלחני ה' ואביא את אגג מלך עמלק ואת עמלק החרמתי (שם, ט). וענין הצאן והבקר שלא החרים ג"כ היה לשם שמים, כדמוכח מהמשך הפסוקים שחשב שכדאי לו להשאיר אותם כדי להקריב מהם קרבנות.

אך כל זה לא הועיל לו, תשובתו של שמואל היתה ברורה ותקיפה, ולמה לא שמעת בקול ה' ותעט אל השלל ותעש הרע בעיני ה' (שם, טו), ויאמר שמואל החפץ לה' בעלות וזבחים כשמע בקול ה' הנה שמע מזבח טוב להקשיב מחלב אילים (שם, כב), יען מאסת את דבר ה' וימאסך ממלך (שמואל א' טו, כג).

"זנ"ל, כי זה מרומז במ"ש במתן תורה כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע (שמות כד, ז), ובפרשת ואתחנן אמרו למשה רבנו ע"ה ושמעו ויעשו (דברים ה, כג), הקדימו שמיעה לעשייה. כי מה שהקדימו נעשה לנשמע אמר רבא למינא (שבת סח) 'אנן דסגינן בהימנותא כתיב בן תמתי ישרים תנחם (משלי יא, ג), פ"י, אנו מאמינים בהקב"ה ובוטחים בו שלא יטיל עלינו מה שאי אפשר, או אין רצוננו לסבול, ע"כ אמרו נעשה קודם שמיעה. ואמנם שיהיה מסורים ביד חכמים, לא אבו לקבל עליהם דברי חכמים מבלי שיהרהרו ויפקקו על תקנתם, אולי לא ישרו בעיניהם, ע"כ אמרו למשה רבינו ע"ה 'ושמענו' ואחר כך 'עשינו', ומכל מקום הקב"ה כפה אותם על כרחם לקבל עליהם גזירות חכמים ותורה שבעל פה בלי הרהור אחריהם, והואיל והיה בע"כ, ע"כ טענו מודעא רבה על זה."

"שוב בימי מרדכי, שעשה מעשים אשר לא ישרו בעיני ישראל, וכמ"ש (מגילה יב:) 'כנסת ישראל אמרה ראו מה עשה לי יהודה דלא הרג דוד לשמעני דמתילד מיניה מרדכי דמגרי' ב' בהמון', ואע"ג שבעיניהם לא יפה עשה מרדכי שהיה מתגרה בהמן, ראו אחר כך כי משמיא הסכימו על ידו, וגדולות נפלאות עשה הקב"ה על ידו, אז הבינו כי אין להרהר אחר דברי חכמים, כי את הכל עושים יפה בעתו וה' עמהם, ע"כ הדר קבלוהו. ונאמר 'קימו וקבלו' כמו נעשה ואחר כך נשמע, כן קימו ואחר כך קבלו, לשון שמיעה וקבלה והאזנה, עכ"ל."

ובית הלוי כתב לבאר כמעט באותו סגנון, שזה הוא העיקר ההדר וקבלו שבפורים וז"ל: "איתא במס' שבת (פח.) 'מכאן מודעה רבה לאורייתא, פירוש שהיה מתן תורה על ידי כפיה, ואעפ"כ הדר קיבלוהו בימי אחשורוש שנאמר קיימו וקיבלו קימו מה שקיבלו כבר."

"ועיין בתוס' שם שהקשו דלמה הוצרכו לכפיה והלא מקודם אמרו נעשה ונשמע, וכבר כתבו המפרשים דעיקר הכפיה היה על תורה שבעל פה, שקיבלו עליהם לעשות כל מה שיורו להם חכמי התורה שבכל דור, דבתחילה אמרו כל אשר דבר ה' נעשה ונשמע, ובאה הכפיה שקיבלו גם מה שיורו חכמי התורה."

"ובמעשה דאחשורוש ראו בעיניהם גודל העונש שהגיע להם עבור שעברו על איסור דרבנן של בישולי כותים ונתחייבו כמעט כליה, ולבסוף ראו דהצלתם היה בזכות ששמרו איסור דרבנן שלא אכלו מה שנתבשל בשבת, ועל כן קיימו עליהם מה שקיבלו כבר, שראו בעיניהם גודל המעלה של איסור דרבנן."

"ועיין במס' שבועות (לט.) 'מצות העתידות להתחדש, כגון מקרא מגילה מנין, ת"ל קיימו מה שקיבלו כבר'. הרי להדיא דדרש להך קרא שקיימו עתה מה שקיבלו כבר בסיני על ידי כפיה, וקאי על זה שקיבלו להיזהר בדברים שיחדשו סופרים."

"הנה הנביא יחזקאל אומר, בן אדם, צפה נתתיך לבית ישראל ושמעת מפי דבר והזהרת אותם ממני (יחזקאל ג, ז), והמלבי"ם ביארוהו בזה"ל: "כי הכין אות שיהיה לבית ישראל כצופה העומד בראש המגדל, לראות אם יבא צר ואויב, ולהזהיר את העם", עכ"ל."

וכמו שהגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצוק"ל הוסיף בזה ביאור נפלא, ואמר: נדמיין לעצמינו מצב שבו הצופה העומד בראש המגדל יתריע על גדודי חיילי האויר העושים את דרכם אל העיר מרחוק, ובני העיר, העומדים על הארץ מתנגדים לדבריו, והם אומרים לו כי הוא מדבר דברי הבל וכזב, ולראיה הם טוענים שהם עצמם אינם מבחינים אפילו בחייל אחד, הלא בודאי אין זו אלא שטות עצומה, שכן הם אינם מסוגלים לראות מאומה, ממקום עומדם, ואילו הצופה העומד בראש המגדל רואה לפניו את כל הסביבה כפרושה על כף ידו, ובודאי שאין כל טעם להתעלם מאזהרתו הנוכחה של הצופה, גם אם אלף אנשים יטענו אחרת מהצופה, מ"מ עדיין תהא דעתו של הצופה חשובה ומעורכת לאין ערוך."

ועוד אמרין בגמ' מגילה י"ב, שטעם הגזירה היה שהשתחו לצלם בימי נבוכדנצר, אף שעשו רק לפנים, וע"ז הגין עליהם דוקא, אבל היצה"ר רקד לפנייהם בטענת 'חוש' והטעה אותם, וע"כ גברה מדת הדין ויצתה הגזירה."

"אמנם אחר כך שבו ממחשבתם והודו על האמת, ותחת אשר היו יכולים לעמוד בדעתם הרעה, ולהתנקם במרדכי שחשבוהו מקודם לבוגד בעמו, תחת זאת באו כולם לקול קריאתו."

"ותשובתם היתה תשובת המשקל ממש, כי הראו שהם מאמינים בגדולי ישראל אף כאשר החוש מכישי את ההגיון והישרות. כמו שרואים, שגם כאשר אסתר, שידעו שהיא קרובתו של מרדכי, הראתה התקרבות להמן הצורך, וקראה לו ב' פעמים למשתה בשעה זו של צרת כלל ישראל, והיה בזה חיזוק לטענות השטן שלא ישמעו עוד אל דברי מרדכי, אבל הם, כששבו בתשובה שלמה, לא שמעו עוד ליצר הרע, והצטרפו עם מרדכי בתענית וצום, ותשובה על חטאם שחטאו ע"פ החוש המדומה אז נהיה הנס ואז ניצלו."

"מכל זה למדנו מה מביא את הגזירות, אם 'טעויותיהם' של גדולי הדורות, או מה שמתפתים להסתת השטן על פי מה שמראה בחוש מדומה, ופוגמים עי"ז באמונת חכמים. ואם הגנף בא, והחורבן התפשט ר"ל, זה לאות שלא שבו מפני רוע הגזירה, אלא אדרבה עדיין כופרים ברבותיהם."

"ואמרו ז"ל שכל פורעניות מתחלת מן הצדיקים, כי הם נענשים בעון הדור, אבל אם אין שבים גם על ידי זה, הרי יש כאן מקום לחילול השם גדול יותר. עיין רש"י יומא (פז. ד"ה באמור להם), שכתוב וז"ל: 'הכל אומרים מה הועילו, ראה החסידים והחכמים רעה באה עליהם וכו', עכ"ל. וכן הוא כל דרך המתרחקים מהאמת, להראות בחוש שהצדיקים אובדים בצדקתם, וכן גם במרדכי היו יכולים להראות באצבע כי סוף סוף צדקתו הכשילתו אבל הם עשו תשובה וכו'."

"חסרון הכרת ההתבטלות לעומת רבותינו זהו שורש כל חטאת ותחלת חורבן ר"ל, וכל הזכיות לא ישוו לעומת שורש הכל, שהיא אמונת חכמים, עכתו"ד בעל ה'מכתב מאלהיו'."

ועד"ז כתב הגאון רבי יעקב ניימן בשם הסבא מקלם זצ"ל, כי כאשר מתבוננים בהשתלשלות הסיפור של נס פורים רואים, כי כל נס המגילה היה רק בזה שאסתר שמעה בקול מרדכי על אף שלא הבינה מה היא הסיבה, ולא הגידה את עמה ומולדתה, ואף כי היו הרבה אנשים חושבים עליה כי היא אסופית מן השוק, ומי יודע מה יקרה עבור מחשבות אלו, אולם אסתר לא הגידה, כי כן צוה עליה מרדכי."

כי אם לא היתה שומעת בקולו, והיתה מגדת את עמה ומולדתה בכוונה להועיל לכלל כולו ולטובת עם ישראל כביכול, היו כל בני ישראל בסכנת כליה, שהרי אם המן היה מכירה היה נזהר ממנה ולא היה עושה כל פעולותיו עם אסתר ביחד, אך, כאשר לא הכירה ולא נזהר ממנה נודע הדבר לאסתר ונגרם כל נס המגילה. הרי שכל המגילה, היא סיפור ארוך, על לימוד של אמונת חכמים."

« הדר קבלוהו מאהבה' - קבלת דברי חכמי הדור בלי פקפוקים!!! »

בתשובת חתם סופר (או"ח סימן ר"ח), מבאר עפ"ז מהו ה'הדר קבלוהו מאהבה', וז"ל: "מה שאחז"ל פרק רבי עקיבא (שבת פח.) 'מכאן מודעא רבה לאורייתא, והדר קבלוהו בימי אחשורוש', י"ל, שהקשו תוס' הא הקדימו נעשה לנשמע, ותי' הראשונים דעל תורה שבכתב הקדימו נעשה לנשמע, אבל על תורה שבעל פה כפה ההר (רבינו בחיי שמות יט, ח), ועל זה קאי המודעה."